

شیوه نامه اجرایی طرح حمایت از ترجمه و انتشار کتاب ایرانی در بازارهای جهانی»

مقدمه

با عنایت به تاکیدات مقام معظم رهبری درباره ضرورت نهضت ترجمه معکوس آثار ایرانی به زبان‌های خارجی، تاکید برنامه ششم توسعه بر بستر سازی برای حضور بین المللی در عرصه های فرهنگی، و در راستای سیاست های کلان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاونت امور فرهنگی در حوزه دیپلماسی فرهنگی؛ به موجب این شیوه نامه، فعالیت‌های بخش خصوصی در ترجمه کتاب‌های ایرانی به زبان های مختلف به منظور انتشار در بازارهای جهانی، مورد حمایت دبیرخانه "طرح حمایت از ترجمه و انتشار کتاب ایرانی" قرار می گیرد.

فصل اول: کلیات

ماده ۱. اهداف

- ۱-۱- کمک به تقویت صنعت نشر ایران در حوزه نشر بین الملل؛
- ۱-۲- گسترش زبان و ادبیات فارسی در جهان از طریق دسترسی مخاطبان غیرفارسی زبان به ادبیات ایران؛
- ۱-۳- افزایش و تسهیل روابط فرهنگی با جهان از طریق فعالان حوزه نشر؛
- ۱-۴- کمک به حضور فعال، مؤثر و پایدار مؤسسات انتشاراتی و فرهنگی برای انتشار کتاب در نقاط مختلف جهان.

ماده ۲. دامنه حمایت

دامنه حمایت موضوع این شیوه نامه، صرفاً شامل کتاب‌هایی می شود که در داخل کشور و با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در ایران منتشر شده باشند.
تبصره: حمایت موضوع این شیوه نامه، تنها شامل کتاب‌هایی است که به منظور انتشار در خارج از کشور، از سایر نهادهای دولتی یا عمومی، هیچ نوع حمایتی دریافت نکرده باشند، و متقاضی حمایت در فرم درخواست اظهار می نماید که کتاب مذکور، قبلاً حمایتی دریافت نکرده است.

ماده ۳. موضوعات حمایت

موضوعات این شیوه نامه در حمایت از ترجمه و انتشار کتاب های ایرانی، بدون ترتیب به شرح زیر است:
الف: ادبیات (داستانی و غیرداستانی)

ب: هنر؛

ج: اسلام‌شناسی و ایران‌شناسی؛

د: کودک و نوجوان.

تبصره: با توجه به مصوبه شش‌صد و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۸۶/۴/۱۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی و تشکیل «مرکز ساماندهی ترجمه و نشر معارف اسلامی و علوم انسانی در خارج از کشور»، این شیوه‌نامه شامل کتاب‌هایی غیر از دو موضوع یادشده خواهد بود و در صورت وصول درخواست حمایت از انتشار کتاب‌های معارف اسلامی و علوم انسانی به دبیرخانه، مراتب به مرکز یادشده (مستقر در معاونت پژوهشی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی) ارجاع داده خواهد شد.

ماده ۴. مضمولان حمایت

کلیه مراکز انتشاراتی فعال در خارج از کشور و نمایندگان آنها در داخل و خارج شامل حمایت‌های این طرح می‌شوند.

ماده ۵. اولویت‌های حمایت

- ۱- اولویت حمایت به انتشار کتاب به زبان‌هایی با ضریب نفوذ فرهنگی و جمعیتی بالا اختصاص داده می‌شود.
 - ۲- کتاب‌های برگزیده جوایز ادبی معتبر ج.ا.ایران از اولویت حمایت برخوردار خواهند بود.
- تبصره: کتاب‌هایی که برای دفعات دوم و بیشتر مورد تقاضای حمایت هستند، فقط در صورتی مشمول حمایت می‌شوند که به زبان‌هایی غیر از زبان بار اول ترجمه و منتشر شوند.

فصل دوم: ساختار و تشکیلات

ماده ۶- ارکان اجرایی

ارکان اجرایی طرح حمایت از ترجمه و انتشار کتاب ایرانی به شرح ذیل خواهند بود:

- ۱: رئیس طرح حمایت از ترجمه و انتشار کتاب ایرانی (معاون امور فرهنگی)
- ۲: اعضای شورای سیاست‌گذاری (با پیشنهاد دبیر و تایید رییس)
- ۳: دبیرخانه (اداره کل مجامع، تشکل‌ها و فعالیت‌های فرهنگی)

۴. گروه کارشناسی و داوری

ماده ۷. شورای سیاست‌گذاری

ماده ۱۵. الزامات اجرایی

۱۵-۱- از آنجایی که هرگونه مبلغ حمایتی صرفاً به ناشر خارجی یا نماینده معرفی شده از سوی وی پرداخت خواهد شد، دبیرخانه موظف است اقدامات لازم برای معرفی این طرح به ناشران داخلی و خارجی، آژانس‌های ادبی و نهادهای علمی و فرهنگی و ادبی داخل و خارج کشور را انجام دهد.

۱۵-۲- به‌منظور انجام شرح وظایف مندرج در این شیوه نامه، اقدامات عملی و فعالیت‌های تبلیغی و ترویجی ذیل توسط دبیرخانه صورت می‌پذیرد:

طراحی سامانه و وبسایت چندزبانه (فارسی و انگلیسی و حتی‌الامکان به زبان‌های آلمانی، ایتالیایی، فرانسه، عربی) با قابلیت بارگذاری اسناد و مدارک به‌نحوی که کلیه مراحل ثبت تقاضای درخواست حمایت، اطلاع‌رسانی، مراحل بررسی و اعلام نتیجه از طریق سایت صورت پذیرد.

تأمین محتوا و ترجمه مطالب سایت و بروز رسانی مستمر مطالب؛

معرفی شایسته طرح به ناشران سایر کشورها از طریق شرکت در نمایشگاه‌های کتاب داخلی و خارجی؛ طراحی، چاپ و توزیع پوستر و بروشور چندزبانه؛ مصاحبه، خبررسانی و درج آگهی در نشریات و رسانه‌های معتبر بین‌المللی؛ حضور فعال در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی و...؛

برگزاری جلسات و نشست‌های کارشناسی و هم‌اندیشی با حضور کارشناسان و صاحب‌نظران داخلی و خارجی.

ماده ۱۶. اعتبارات

به‌منظور اجرای وظایف یادشده مندرج در این شیوه نامه، به میزان پانزده درصد از اعتبار سالیانه در نظر گرفته شده برای طرح، به فعالیت‌های دبیرخانه‌ای اختصاص می‌یابد.

این شیوه نامه در ماده، بند، و تبصره در تاریخ ۹۷/۵/۱۴ . به تایید معاون محترم امور فرهنگی رسید، و لازم الاجرا می‌باشد.

- و. انجام مکاتبات و مراودات اداری مرتبط؛
ز. تهیه فرمها و شیوهنامههای اجرایی؛
ح. تهیه و تنظیم نتیجه جلسات کارشناسی جهت ارائه به موسسه نمایشگاه ها پس از تایید رییس شورا؛
ط. رصد و بررسی گستره و نحوه توزیع و انتشار کتابهای مورد حمایت در کشورهای مقصد
ی. جذب منابع پایدار و حمایت ها و مشارکت های سایر نهادهای دولتی و خصوصی
ک. مدیریت پایگاه اطلاع رسانی، پورتال و سامانه مربوط به طرح.

ماده ۱۴. گردش کار

- ۱۴-۱- تقاضای حمایت توسط ناشر خارجی یا نماینده ایرانی معرفی شده از سوی آن ناشر، با تکمیل و ارسال فرم درخواست به همراه کلیه مدارک و مستندات مندرج در ماده ۱۱ این شیوه نامه به صورت الکترونیکی یا با ارائه نسخه فیزیکی به دبیرخانه ثبت خواهد شد.
۱۴-۲- فرم تقاضا و پیوستهای آن توسط دبیرخانه بررسی و در صورت نقص مدارک، از طریق مکاتبه با ثبت کننده تقاضا اقدام لازم در جهت تکمیل پرونده انجام خواهد شد.
۱۴-۳- گروه کارشناسی و داوری مدارک را بررسی کرده و با مراجعه به پایگاه اطلاع رسانی ناشر و سایر روش های ارزیابی و عنداللزوم از طریق مکاتبه با ناشر، صحت قرارداد، گزارش اعتبار ناشر و قرارداد همراه پرونده را به دبیرخانه گزارش خواهد کرد.
۱۴-۴- دبیرخانه اطلاعات درخواست های عناوین مصوب به همراه مبلغ تعیین شده برای هر عنوان توسط گروه کارشناسی و داوری را پس از تایید رییس شورا، برای انجام مراحل پرداخت به موسسه نمایشگاههای فرهنگی ارسال می نماید
۱۴-۵- موسسه نمایشگاه های فرهنگی مبالغ حمایتی مصوب طبق اعلام دبیرخانه را پرداخت، و گزارش انجام کار را به دبیرخانه ارسال می نماید.

الف. تکمیل فرم درخواست

ب. ارائه مدرک رسمی و معتبر مبنی بر فعالیت متقاضی به عنوان ناشر و نیز ارائه نمونه کاتالوگ و وبسایت ناشر؛

ج. ارائه قرارداد دال بر اعطای مجوز رایت توسط صاحب اثر یا ناشر ایرانی به ناشر متقاضی؛

د. ارائه یک نسخه کتاب منتشرشده به زبان فارسی؛

۱۱-۲- ضروری است پس از اتمام فرایند ترجمه و انتشار، و پیش از تخصیص مبلغ حمایتی، حداقل پنج نسخه از اثر به صورت رایگان توسط ناشر خارجی به دبیرخانه تحویل داده شود.

۱۱-۳- مدت زمان اجرای فرایند ترجمه و انتشار توسط ناشر خارجی حداکثر دو سال خواهد بود.

ماده ۱۲. امور مالی و نحوه پرداخت:

۱۲-۱- پرداخت کمک‌هزینه انتشار و ترجمه اثر موردحمایت به روش زیر انجام خواهد پذیرفت:

پرداخت کل مبلغ حمایتی مصوب شده پس از اتمام فرایند ترجمه و انتشار کتاب و تحویل پنج نسخه از اثر به دبیرخانه.

۱۲-۲- کلیه پرداختها و مراودات مالی پس از اعلام کتبی مراتب از سوی دبیرخانه طرح به مؤسسه مجری، از طریق مؤسسه یادشده صورت خواهد پذیرفت.

۱۲-۳- مبنای تصویب ارقام مالی و پرداختهای مرتبط، بر اساس یورو خواهد بود.

ماده ۱۳. دبیرخانه

۱۳-۱- دبیرخانه طرح در اداره کل مجامع، تشکلها و فعالیت‌های فرهنگی دایر می‌شود و مدیرکل مجامع، تشکلها و فعالیت‌های فرهنگی، دبیر طرح خواهد بود.

۱۳-۲- وظایف دبیرخانه عبارت است از:

الف. دریافت و ثبت تقاضاهای واصله؛

ب. اطلاع‌رسانی و فعالیت‌های خبری و ترویجی و معرفی طرح، با همکاری و مشارکت مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران و بهره‌گیری از ظرفیت نمایشگاه‌های کتاب خارج از کشور؛

ج. آماده‌سازی مستندات و مدارک لازم برای طرح در جلسات کارشناسی و داوری؛

د. تشکیل جلسات کارشناسی و داوری؛

ه. اجرای مصوبات شورا؛

۶۸- ملاک های ارزیابی

به منظور انجام وظایف فوق، در بررسی درخواست هایاصله و نیز تعیین و تخصیص میزان حمایت موارد ذیل مورد توجه گروه داوری قرار می گیرد:

الف. کیفیت محتوایی هر کتاب؛
ب. کیفیت ترجمه و اعتبار مترجم؛
ج. کیفیت تصویرگری و گرافیک در کتابهای تصویری؛
د. اعتبار ناشر و برنامه و استراتژی وی برای معرفی و توزیع کتاب.
جلسات گروه کارشناسی و داوری
جلسات کارشناسی و ارزیابی به طور میانگین هر ماه یکبار و یا پس از دریافت تعداد ده مورد تقاضای حمایت و یا با تشخیص و اعلام دبیرخانه در دفعات بیشتر برگزار می گردد.

فصل سوم: ضوابط و مقررات

ماده ۹. شیوه حمایت:

حمایت موضوع این شیوه نامه، در قالب حمایت از ترجمه و انتشار کتاب به صورت پرداخت تمام یا بخشی از هزینه ترجمه و انتشار آثار ایرانی که به یکی از زبانهای خارجی در کشورهای دیگر منتشر شده است، صورت خواهد پذیرفت.

ماده ۱۰. میزان حمایت

میزان مبلغ حمایتی با نظر گروه کارشناسی، تایید دبیر و با توجه به عواملی چون تعداد صفحات، نوع اثر، کیفیت ترجمه، اعتبار ناشر، عرف قیمت گذاری کتاب در هر کشور، برای هر عنوان کتاب تا سقف سه هزار یورو خواهد بود.
تبصره: در موارد خاص، حسب تشخیص گروه کارشناسی، اعلام دبیر و با تایید رییس شورا، سقف مبلغ حمایتی قابلیت افزایش دارد.

ماده ۱۱. شرایط درخواست و مستندات ثبت تقاضای حمایت:

۱۱-۱- به منظور ثبت تقاضای حمایت، ارائه مستندات و مدارک زیر ضروری است:

۷-۱- ترکیب شورای سیاست گذاری به شرح زیر است:

- الف. معاون امور فرهنگی (رئیس شورا)؛
ب. مدیرکل مجامع، تشکل ها و فعالیت های فرهنگی (دبیر)؛
ج. مدیرعامل موسسه نمایشگاه های فرهنگی؛
د. دو نفر شخصیت حقیقی خبره در حوزه نشر بین الملل، (به پیشنهاد دبیر و تایید رییس شورا)
۷-۲- جلسات شورا، هر دو ماه یکبار و به ریاست معاون امور فرهنگی برگزار می شود.
تبصره: در صورت ضرورت، به پیشنهاد دبیر جلسه فوق العاده تشکیل خواهد شد.
۷-۳- وظایف شورا به شرح زیر است:

- الف. تدوین سیاست ها، ملاک ها و معیارهای حمایت؛
ب. تعیین اولویت های حمایت؛
ج. تعیین میزان بودجه سالیانه و نوع حمایت در هر سال؛

ماده ۸. گروه کارشناسی و داوری

۸-۱- کارشناسی و ارزیابی درخواست های واصله توسط سه گروه پنج نفره (هر گروه پنج نفر) مرتبط با موضوعات مندرج در ماده ۳ این شیوه نامه انجام خواهد شد. اعضای گروه های کارشناسی به پیشنهاد دبیر و تایید رییس شورا انتخاب خواهند شد.

۸-۲- جلسات گروه کارشناسی و داوری با حضور سه نفر از اعضا رسمیت می یابد.

۸-۳- درخواست های مصوب در هر جلسه می بایست حائز اکثریت آرا باشند.

۸-۴- اعضای گروه های سه گانه با پیشنهاد دبیر و تایید رییس شورا منصوب خواهند شد.

تبصره: بنا به ضرورت و در صورت گسترش موضوع آثار متقاضی حمایت، تعداد اعضای گروه کارشناسی به پیشنهاد دبیر و تایید رییس شورا، قابل افزایش است.

وظایف گروه کارشناسی و داوری:

وظایف گروه های کارشناسی و داوری، عبارت است از:

الف. بررسی و اعلام نظر در خصوص احراز شرایط مندرج در این شیوه نامه؛

ب. بررسی محتوایی و صحت سنجی اعتبار اسناد و مدارک ارسالی متقاضی حمایت؛

ج. داوری در خصوص تقاضا ها، و اعلام نظر کارشناسی و پیشنهاد مبلغ حمایت؛